FEV 1962
Vertaling overgemaakt aan de K. Coordination (2)

KONINKRIJK BELGIE. ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE. AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 11e december 1961 door de Minister van Nationale Opvoeding en Cultuur en door de Minister, Adjunct voor Nationale Opvoeding en Cultuur, verzocht hun van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende oprichting van een Fonds voor het collectief fundamenteel wetenschappelijk onderzoek", heeft de 22e december 1961 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Education nationale et de la Culture et par le Ministre, Adjoint à l'Education nationale et à la Culture, le 11 décembre 1961, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "créant un Fonds de la recherche scientifique fondamentale collective", a donné le 22 décembre 1961 l'avis suivant :

Het ontwerp van koninklijk besluit strekt ertoe, een Fonds voor het collectief fundamenteel wetenschappelijk onderzoek op te richten alsmede het verlenen van toelagen voor dergelijk onderzoekingswerk te regelen.

Hierdoor wordt een nieuwe regeling in het vooruitzicht gesteld die afwijkt van de bestaande subsidiëring van het collectief wetenschappelijk onderzoek.

Het koninklijk besluit van 11 juli 1955 tot regeling van de toelagen aan de universitaire onderzoekingscentra, dat voor het eerst een organieke reglementering voorzag voor de subsidiëring van het wetenschappelijk onderzoek, verleende Staatstoelagen alleen aan interuniversitaire onderzoekingscentra die onder de vorm van vereniging zonder winstoogmerk waren opgericht. Anderzijds werden de Staatstoelagen toegekend binnen de perken van de daartoe door het Ministerie van Openbaar Onderwijs voorbehouden begrotingskredieten.

Aan deze regeling van subsidiëring wordt door het huidig ontwerp een einde gesteld zonder enige overgangsperiode te voorzien.

Vooreerst wordt de subsidiëring niet meer voorbehouden aan onderzoekers die zich onder de vorm van een vereniging zonder winstoogmerk hebben gegroepeerd maar verleend aan al de onderzoekers die in ploegverband

.../...

onder de leiding van een of meer promotors een bepaald onderzoekingsprogramma wensen te verwezenlijken. De promotors moeten tot een universitaire of wetenschappelijke instelling behoren. Onafhankelijke promotors zijn nochtans niet uitgesloten. Toelagen worden anderzijds verleend binnen de perken van de geldmiddelen waarover een speciaal op te richten fonds zal beschikken.

Het ontwerp regelt nu niet de toestand van de onderzoekers die ingevolge de voorschriften van voornoemd koninklijk besluit een vereniging zonder winstoogmerk hebben opgericht. Zoals het ontwerp is gesteld, kan niet met zekerheid worden bepaald of deze verenigingen voor wetenschappelijk onderzoek nog in aanmerking komen voor de Staatstoelagen. Door geen enkele overgangsbepaling te voorzien, wordt het lot van het personeel van deze onderzoekingscentra onzeker, alsmede dat van hun patrimonium.

\+

\+ \+

Het toekennen aan een zelfstandig fonds van de kredieten die voor het collectief fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in de begroting zijn ingeschreven, alsmede het overboeken naar een volgend dienstjaar van de eventuele overschotten op het einde van het jaar, vereisen de tussenkomst van de wetgever. Voor het oprichten van een zelfstandig fonds in het kader van de begroting van ontvangsten en uitgaven voor orde, ontbreekt de vereiste machtiging van de wetgever.

.../...

Zoals blijkt uit een schrijven van de bevoegde Ministers d.d. 21 december 1961 zal echter aan de wetgever de toestemming gevraagd worden om dit fonds op te richten, bij wijziging van het budgettaire ontwerp van wet van het Ministerie van Nationale Opvoeding en Cultuur voor het dienstjaar 1962.

Het inrichten van het bedoelde fonds bij wijze van inlassing van een bepaling in de budgettaire wet laat te wensen over.

Nochtans heeft de Raad van State bij het onderzoek van het ontwerp rekening gehouden met deze in het vooruitzicht gestelde machtiging van de wetgever. Daarom ook zal als wettelijke grondslag worden aangegeven de wet die de vereiste toelating geeft en niet artikel 67 van de Grondwet, zoals de aanhef het aangeeft.

Het zou aanbeveling verdienen dat de wetgever de Minister machtigt het fonds te beheren onder de door de Koning vast te stellen voorwaarden.

Het ontwerp zou derhalve geen oprichting van een fonds inhouden, maar zich beperken tot een regeling van de toelagen te verlenen door gezegd fonds, dat enkel door budgettaire kredieten en door overboeking van kredieten zal gestijfd worden. De artikelen 1, 2 en 3 van het ontwerp zullen moeten aangepast worden en het opschrift zou beter het voorwerp van het besluit weergeven indien het gesteld was als volgt :

"Koninklijk besluit tot regeling van de subsidiëring van het collectief fundamenteel wetenschappelijk onderzoek".

.../...

De reglementering betreffende de subsidiëring van het wetenschappelijk onderzoek vereist het voorafgaand advies van het Ministerieel Comité voor wetenschapsbeleid en van de Nationale Raad voor wetenschapsbeleid.

Naar het advies van de Nationale Raad voor wetenschapsbeleid zou de aanhef ook moeten verwijzen (koninklijk besluit van 16 september 1959, artikelen 5 en 15).

\+

\+ +

Doordat het ontwerp de oprichting van een vereniging zonder winstoogmerk niet meer voorschrijft voor het onderzoek in ploegverband, dient echter meer dan ooit bepaald te worden wat door "collectief" onderzoek dient verstaan te worden. Het ware aangewezen, in een eerste artikel deze begripsomschrijving aan te geven alsmede te bepalen aan wie toelagen kunnen verleend worden.

\+

\+ +

Onder artikel 4 worden een reeks voorschriften ondergebracht die betrekking hebben niet alleen op de voorwaarden van subsidiëring maar ook op het statuut van het personeel dat instaat voor de uitvoering van het onderzoekingsprogramma. Deze voorschriften waren best het voorwerp van verschillende artikelen.

\+

\+ +

.../...

Bij artikel 4, A, zijn slechts enkele vormopmerkingen te maken. Het woord "volledig" kan tweemaal zonder bezwaar worden weggelaten. Het programma moèt immers gedetailleerd en derhalve zeker volledig zijn.

Ook schrijve men onder letter b "ingediend door de promotor of door de promotors gezamenlijk" in plaats van "ingediend door de promotor of de gezamenlijke promotors zelf".

\+

\+ +

De voorschriften van artikel 4, B, veronderstellen een innige samenwerking tussen de promotor van een onderzoekingsprogramma enerzijds en de universiteiten en de wetenschappelijke instellingen anderzijds. De promotor is ertoe gehouden, vóór alle aanvraag de tussenkomst te bekomen van de universiteit of de instelling waarvan hij lid is.

Zoals het ontwerp is gesteld worden door "bedoelde diensten" in artikel 4, B, b en c, enkel de universiteiten en de wetenschappelijke instellingen beoogd.

De vraag stelt zich of het de bedoeling van de Regering is,de onderzoekingscentra opgericht volgens de voorschriften van voormeld koninklijk besluit van 11 juli 1955 uit te sluiten.

.../...

Moest de vraag ontkennend beantwoord worden, dan moet de bepaling aangepast worden.

\+
\+ +

Zoals artikel 4, B, b, is gesteld, kan niet met zekerheid worden bepaald welke overheid, de Minister of de overheid der betrokken instellingen, zal te beslissen hebben of het onderzoekingsprogramma verder reikt dan de opdracht der betrokken diensten danwel de normale middelen van bedoelde diensten te boven gaat.

\+
\+ +

Artikel 4, B, c, bepaalt dat de subsidieverlening afhankelijk gesteld is van een gelijktijdige tegemoetkoming in specie of in natura.

Zo enkel vereist wordt dat door de promotor een dergelijke aanvraag van tegemoetkoming wordt ingediend, maar dat de toekenning van subsidies niet afhankelijk wordt gesteld van een gelijktijdige tegemoetkoming van de inrichtingen, dan geeft de voorgestelde tekst de bedoeling van de Regering niet juist weer.

Ook rijst hier de vraag bij welke inrichtingen dergelijke aanvragen moeten worden ingediend.

.../...

Moet de onafhankelijke promotor geen enkele aanvraag doen om reden dat hij lid is van geen enkele universiteit, of wetenschappelijke inrichting ?

Zal het onderzoekingscentrum, dat van verschillende universiteiten of wetenschappelijke instellingen afhangt, de tussenkomst moeten aanvragen van deze verschillende instellingen ? Zoals artikel 4, B, c, gesteld is, kan hierop niet met zekerheid worden geantwoord.

Volgens dezelfde bepaling moet de tegemoetkoming ook een waarborg alsmede de aanvaarding door de betrokken inrichtingen van de burgerrechtelijke aansprakelijkheid inhouden.

Anderzijds, waarin de te verlenen waarborg en verantwoordelijkheid moeten bestaan, wordt niet op duidelijke wijze bepaald. Onder "aansprakelijkheid" wordt klaarblijkelijk bedoeld het dekken van de risico's van de onderzoekingen van de betrokken ploeg.

Voorzeker zal de aard zelf van de onderzoekingen bepalen waarin nu de gevraagde waarborg en aansprakelijkheid zullen moeten bestaan. Zo nodig zal de verkregen tussenkomst aangevuld moeten worden door een verzekering, aan te gaan door de promotor. De tussenkomst van het fonds kan derhalve afhankelijk gesteld worden van aanvullende voorwaarden al naar gelang van de aard van de te verrichten onderzoekingen. De tekst geeft geen oplossing aan het vraagstuk van de aansprakelijkheid ingeval er geen tegemoetkoming is.

+

+ +

.../...

Het bepaalde onder littera C betreft veeleer het statuut van het personeel van de promotor dan de voorwaarden van subsidiëring. Deze bepalingen waren best het voorwerp van een of meer afzonderlijke artikelen.

\+

\+ \+

Zoals artikel 4, C, 1°, a, is gesteld, kan niet met zekerheid worden bepaald of hier enkel het onderwijzend en het wetenschappelijk personeel bedoeld worden, met uitsluiting van het administratief en dienstpersoneel.

Voor een eenvormige terminologie van het ontwerp gebruike men in C, 1°, a, b en c, en in C, 2°, "wetenschappelijk onderzoek" in plaats van "researchwerk".

Men schrijve ook overal "onderzoekingscentrum", "onderzoekingsprogramma" en "onderzoekers".

Zoals in C, 1°, a, als in C, 1°, c, wordt niet bepaald welke categorie van personeel hier bedoeld wordt.

Het bepaalde in C, 2°, verbiedt de toekenning van enige vergoeding aan de leden van het personeel met wetenschappelijke kwalificatie behorende tot de categorieën C, 1, a en b, ongeacht de duur en de aard van het gepresteerde werk. Een dergelijke bepaling is zeker niet geschikt, de aanwerving van zeer gespecialiseerd personeel te vergemakkelijken.

Indien aangenomen mag worden dat het personeel bedoeld onder C, 1°, c, zowel het wetenschappelijk als het administratief en dienstpersoneel omvat, vergt de uitvoering van het bepaalde onder C, 3°, het opstellen van een statuut voor iedere categorie van dit personeel in het bijzonder. Het is niet denkbaar dat de toestand van personeelsleden die niet tot een openbare dienst behoren reglementair kan bepaald worden.

De gestelde voorwaarde van full-time zal voorzeker menig promotor de rekrutering ten zeerste bemoeilijken van gekwalificeerde onderzoekers vooral in die wetenschappen waar de theoretische kennissen niet te scheiden zijn van de praktijk.

Hoewel de betekenis van het bepaalde in C, 4°, een afwijking inhoudt van het tweede lid van C, 3°, doordat de onderzoekers met volle betrekking gedurende vier uur per week onderwijs mag geven, toch zal die bepaling geen toepassing vinden doordat het uitgesloten is dat iemand die niet tot de universiteit behoort, met een onderwijsopdracht kan belast worden. Wordt hem een dergelijke opdracht toevertrouwd, dan behoort hij niet langer meer tot de categorie C, 1°, c, maar wel tot de categorie C, 1°, a.

+

+ +

.../...

Bij artikel 5, tweede lid, dient men zich af te vragen of het woord "globaal" enkel de samentelling beoogt van al de bij het besluit toegekende toelagen danwel het bedrag van de toelagen voor gans het onderzoekingsprogramma.

\+
\+ +

De bedoeling van de Regering zou in artikel 6 beter naar voor komen indien achtereenvolgens bepaald werd :

- dat de Minister het onderzoekingsprogramma goedkeurt;
- dat hij een eerste jaarlijkse tranche toekent;
- dat de volgende jaarlijkse aanvragen verantwoord worden door een verslag waarin de toestand van het onderzoek wordt belicht en waarover de Minister beslist;
- dat de toelagen bij prioriteit worden verleend op al de andere aanvragen.

Artikel 8 zou best aangevuld worden met een bepaling betreffende de eigendom en de bestemming van het materieel dat geheel of gedeeltelijk aangekocht wordt door middel van de Staatstoelagen voor het verwezenlijken van het onderzoekingsprogramma.

\+
\+ +

.../...

Bij artikel 9 voege men duidelijkheidshalve het woord "jaarlijks" in na het woord "geschiedt" en vervange men "schuldvorderingen" door "staat van uitgaven". Men schrijve "geldvoorschotten kunnen" in plaats van "een geldvoorschot kan".

\+

\+ \+

Volgens artikel 10 kan in uitzonderingsgevallen van de bepalingen van artikel 4 worden afgeweken op eensluidend advies van de Nationale Raad voor wetenschapsbeleid. Door deze bepaling wordt het beslissingsrecht in feite overgedragen aan bedoelde raad. Anderzijds, gelet op de bepaling van artikel 5, zou hier de motivering moeten worden voorgeschreven.

Artikel 12 heft het koninklijk besluit van 11 juli 1955 tot regeling van de toelagen aan de interuniversitaire onderzoekingscentra op. Het is nochtans aangewezen dat bedoelde onderzoekingscentrum gehouden blijft, in geval van ontbinding, het materieel dat met Staatstoelagen werd aangekocht, over te maken aan een instelling die een soortgelijke activiteit als dit centrum heeft. Daarom dient artikel 6, tweede lid, van bedoeld besluit behouden te worden.

Le projet d'arrêté royal tend à créer un Fonds de la recherche scientifique fondamentale collective et à régler l'octroi de subventions pour des travaux de recherches de cette nature.

Il instaure ainsi une réglementation nouvelle qui s'écarte de celle qui existe en la matière.

L'arrêté royal du 11 juillet 1955 réglant l'octroi des subventions aux centres interuniversitaires de recherches, qui avait établi, pour la première fois, un règlement organique de l'octroi de subventions à la recherche scientifique, n'accordait l'intervention de l'Etat qu'aux centres interuniversitaires de recherches constitués en association sans but lucratif et uniquement dans les limites des crédits budgétaires prévus à cette fin au budget du Ministère de l'Instruction publique.

Le projet met fin à ce système sans prévoir la moindre période de transition.

Tout d'abord, l'octroi de subventions n'est plus réservé aux chercheurs groupés en association sans but lucratif mais étendu à tous les chercheurs qui, organisés en équipes sous la direction d'un ou de plusieurs promoteurs, désirent réaliser un programme de recherches déterminé.

.../...

Les promoteurs doivent appartenir à un établissement universitaire ou scientifique, les promoteurs indépendants n'étant toutefois pas exclus. D'autre part, les subventions sont octroyées dans les limites des possibilités financières du fonds spécial dont la création est envisagée.

Le projet ne règle pas la situation des chercheurs qui, conformément aux prescriptions du susdit arrêté royal, se sont constitués en association sans but lucratif. Tel qu'il est rédigé, il ne s'en dégage pas de façon certaine que ces associations de recherches scientifiques seront encore admises au bénéfice des subventions de l'Etat. En l'absence de toute disposition transitoire, le projet fait planer l'incertitude sur le sort qui sera fait au personnel de ces centres de recherches et au patrimoine de ceux-ci.

\+

\+ \+

L'octroi, à un fonds autonome, de crédits prévus au budget pour la recherche scientifique collective fondamentale ainsi que le report, à l'exercice suivant, des reliquats de crédit rendent indispensable l'intervention du législateur. L'habilitation de celui-ci, requise pour la création d'un fonds autonome dans le cadre du budget pour ordre, fait défaut en l'espèce.

.../...

Ainsi qu'il ressort d'une lettre que les Ministres compétents ont fait parvenir au Conseil d'Etat le 21 décembre 1961, l'autorisation de créer le fonds sera demandée au législateur par voie de modification du projet de loi portant le budget du Ministère de l'Education nationale et de la Culture pour l'exercice 1962.

La création du fonds par voie d'insertion d'une disposition dans la loi budgétaire relève d'une pratique peu heureuse.

Le Conseil d'Etat a néanmoins tenu compte, dans son examen, de l'intention ainsi précisée. Aussi le projet d'arrêté royal devra-t-il invoquer comme fondement légal non pas, comme le fait le préambule, l'article 67 de la Constitution, mais la loi qui accordera ladite autorisation.

Il serait souhaitable que le législateur autorise le Ministre à gérer le fonds dans les conditions à fixer par le Roi.

Le présent projet ne porterait donc plus création d'un fonds mais se bornerait à régler l'octroi des subventions accordées au profit de ce fonds, lequel sera exclusivement alimenté par des crédits budgétaires et par le transfert de tels crédits. Les articles 1er, 2 et 3 du projet devront être modifiés en conséquence et l'intitulé refléterait mieux l'objet de l'arrêté s'il était rédigé comme suit :

"Arrêté royal réglant l'octroi de subventions à la recherche scientifique fondamentale collective".

.../...

Le régime de subventions en faveur de la recherche scientifique requiert l'avis préalable du Comité ministériel et du Conseil national de la politique scientifique.

Le préambule devrait également viser l'avis de ce dernier conseil (arrêté royal du 16 septembre 1959, articles 5 et 15).

\+

\+ \+

Le projet n'exigeant plus que les équipes de recherches se constituent en association sans but lucratif, il importe, plus que jamais, de préciser ce qu'il faut entendre par "recherche collective". Il s'indiquerait de donner cette définition à l'article 1er et d'y spécifier d'autre part à qui des subventions peuvent être accordées.

\+

\+ \+

L'article 4 groupe une série de dispositions qui ont trait, non seulement aux conditions d'octroi des subventions, mais aussi au statut du personnel qui veille à l'exécution du programme de recherches. Il serait préférable de consacrer à chacun de ces objets un article distinct.

.../...

L'article 4, A, n'appelle que des observations de pure forme. L'adjectif "complet" qui figure à deux reprises dans cette disposition, peut être omis sans inconvénient. Le programme devant être détaillé, il va de soi qu'il doit être complet.

Au littera b de la version néerlandaise, il convient de dire "ingediend door de promotor of door de promotors gezamenlijk" au lieu de "ingediend door de promotor of de gezamenlijke promotors zelf".

\+

\+ \+

Les dispositions prévues à l'article 4, B, présupposent une collaboration étroite entre le promoteur d'un programme de recherches d'une part et les établissements universitaires et scientifiques d'autre part. Le promoteur doit, préalablement à toute demande, être assuré de l'intervention de l'université ou de l'établissement dont il fait partie.

Tel que le texte de l'article 4, B, b et c, est conçu, les termes "desdits services" visent uniquement les universités et les établissements scientifiques.

On peut se demander si le Gouvernement entend exclure les centres de recherches créés conformément aux prescriptions de l'arrêté royal précité du 11 juillet 1955.

.../...

Si la réponse devait être négative, une adaptation de la disposition s'imposerait.

\+

\+ +

Tel que l'article 4, B, b, est rédigé, il est impossible de savoir avec certitude s'il appartient au Ministre ou à la direction des établissements intéressés de décider si le programme de recherches va au-delà de la mission des services intéressés ou s'il dépasse les moyens normaux de ceux-ci.

\+

\+ +

Aux termes de l'article 4, B, c, l'octroi de subventions est subordonné à une intervention concomitante, en espèces ou en nature, de la part des établissements intéressés.

.../...

S'il faut entendre par là, non pas que l'octroi des subventions dépendra de l'octroi concomitant d'une intervention des établissements intéressés, mais simplement que le promoteur doit introduire une demande d'intervention, la disposition ne traduit pas les intentions exactes du Gouvernement.

Ici aussi la question se pose de savoir auprès de quels organismes ces demandes devront être introduites.

Le promoteur indépendant est-il dispensé de toute demande pour le motif qu'il n'est membre d'aucune université ou établissement scientifique ?

Le centre de recherches qui ressortit à plusieurs universités ou à plusieurs établissements scientifiques, doit-il demander l'intervention de chacun de ces organismes ? L'article 4, B, c, ne permet pas de trancher ces questions.

Suivant la même disposition, l'intervention doit, en outre, comporter une caution donnée aux promoteurs des recherches ainsi que l'acceptation par les établissements intéressés de la responsabilité civile.

Mais il n'est pas précisé en quoi cette garantie et cette responsabilité consistent. Le terme "responsabilité" implique manifestement l'obligation de couvrir les risques afférents aux travaux de recherches de l'équipe en cause.

.../...

Sans doute la nature même des travaux de recherches sera-t-elle déterminante de la caution réclamée et des responsabilités à couvrir. L'intervention acquise devra, le cas échéant, être complétée par une assurance à souscrire par le promoteur. L'intervention du fonds devra, dès lors, être assortie de conditions supplémentaires différentes selon la nature des recherches à effectuer. Le texte ne règle pas le problème de la responsabilité pour le cas où il n'est pas octroyé d'intervention.

\+

\+ +

Les dispositions figurant au littera C ont davantage trait au statut du personnel occupé par le promoteur qu'aux conditions d'octroi des subventions. Aussi devraient-elles faire l'objet d'un ou de plusieurs articles distincts.

\+

\+ +

Il est impossible de déterminer avec certitude si l'article 4, C, 1°, a, vise uniquement le personnel enseignant et scientifique, à l'exclusion du personnel administratif et de service.

.../...

Par souci d'uniformité dans la terminologie, il conviendrait, dans la version néerlandaise du C, 1°, a, b et c, ainsi que du C, 2°, de dire "wetenschappelijk onderzoek" au lieu de "research-werk". De même dira-t-on partout "onderzoekingscentrum", "onderzoekingsprogramma" et "onderzoeken".

Le C, 1°, c, tout comme le C, 1°, a, ne précise pas de quelle catégorie de personnel il s'agit en l'occurrence.

Les dispositions du C, 2°, interdisent l'octroi de toute rémunération aux membres du personnel de qualification scientifique appartenant aux catégories C, I, a et b, quelles que soient la durée et la nature de leurs prestations. Une telle disposition n'est certes pas de nature à faciliter le recrutement d'un personnel hautement spécialisé.

S'il faut admettre que le C, 1°, c, vise tant le personnel scientifique que le personnel administratif et de service, l'exécution de la disposition prévue au C, 3°, requiert la fixation d'un statut particulier pour chacune de ces catégories de personnel. Il ne se conçoit pas que la situation d'agents ne faisant pas partie d'un service public puisse être arrêtée par voie réglementaire.

.../...

La condition qui prévoit l'engagement à temps plein aura inévitablement pour conséquence que de nombreux promoteurs éprouveront de sérieuses difficultés à recruter des chercheurs qualifiés, surtout pour les disciplines qui exigent à la fois des connaissances théoriques et de la pratique.

Bien qu'elle déroge à l'alinéa 2 du C, 3°, en ce qu'elle autorise le chercheur à temps plein à donner quatre heures de cours par semaine, la disposition du C, 4°, ne trouvera pas à s'appliquer puisqu'il est exclu qu'une personne qui n'appartient pas à une université soit chargée d'une mission d'enseignement. A supposer qu'elle le fût tout de même, elle cesserait d'appartenir à la catégorie C, 1°, c, pour passer dans la catégorie C, 1°, a.

\+

\+ +

A propos de l'alinéa 2 de l'article 5, il échet de se demander si le terme "global" vise la totalité des subventions accordées par l'arrêté ou le montant des subventions attribuées pour l'ensemble du programme de recherches.

\+

\+ +

.../...

L'article 6 exprimerait sans doute mieux les intentions du Gouvernement s'il disposait dans l'ordre :

- que le programme de recherches requiert l'approbation du Ministre;
- que celui-ci octroie une première tranche annuelle;
- que les demandes annuelles ultérieures doivent être justifiées par un rapport indiquant l'état d'avancement des recherches et que le Ministre statuera sur ces demandes;
- que les subventions sont octroyées par priorité à toute autre demande.

\+

\+ \+

L'article 8 gagnerait à être complété par une disposition relative à la propriété et à l'affectation du matériel acquis en tout ou en partie au moyen des subventions attribuées par l'Etat pour la réalisation du programme de recherches.

\+

\+ \+

.../...

A l'article 9, il conviendrait, par souci de clarté, d'insérer après l'expression "a lieu" le terme "annuellement", de remplacer les mots "déclarations de créance" par "états de dépenses" et, enfin, d'écrire "des avances de fonds peuvent" au lieu de "Une avance de fonds peut ...".

\+

\+ +

L'article 10 permet, dans des cas exceptionnels, de déroger aux dispositions de l'article 4 sur avis conforme du Conseil national de la politique scientifique. Cette disposition délègue ainsi en fait le droit de décision à ce conseil. Au surplus, il conviendrait de prescrire comme à l'article 5, que l'arrêté doit être motivé.

\+

\+ +

L'article 12 abroge l'arrêté royal du 11 juillet 1955 réglant l'octroi des subventions aux centres interuniversitaires de recherches. Il s'indique toutefois de maintenir l'obligation faite à ces centres de recherches de remettre, en cas de dissolution, le matériel acquis au moyen des subventions de l'Etat à une institution ayant une activité similaire à celle de ces centres. Aussi l'article 6, alinéa 2, de cet arrêté devrait-il être maintenu en vigueur.

De kamer was samengesteld uit		La chambre était composée de	
de Heren Messieurs	: F. LEPAGE,	raadsheer van State, conseiller d'Etat,	voorzitter président
	H. BUCH, G. VAN BUNNEN,	raadsheren van State, conseillers d'Etat,	
	F. DUCHENE, J. LIMPENS,	bijzitters van de afdeling wetgeving, assesseurs de la section de législation,	
Mevrouw Madame	: J. DE KOSTER,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. F. LEPAGE.

Het verslag werd uitgebracht door de H.A. VANDER STICHELE, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. F. LEPAGE.

Le rapport a été présenté par M. A. VANDER STICHELE, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. DE KOSTER.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F.LEPAGE.